

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ «УАБС»
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ У РОЗРІЗІ ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГУ ЗАЛИШКІВ ДЕПОЗИТНОГО ПОРТФЕЛЮ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (НА ОСНОВІ ДАНИХ ПАТ «УКРСОЦБАНК»)

Виконав студент 5 курсу
Латинін Д. О.
Науковий керівник
к.е.н., доцент Криклій О. А.

Мета дослідження

- Розвиток науково-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо управління ризиком ліквідності банків на основі короткострокового прогнозування залишків депозитних коштів фізичних осіб як найбільш нестабільної частини ресурсної бази з використанням економетричної моделі класу ARIMA на базі програми «STATISTICA».

Завдання

- проаналізувати основні тенденції ліквідності банківської системи України в сучасних умовах, визначити основні фактори впливу на формування та управління ліквідністю в банках;
- дослідити теоретичні та практичні засади оцінки депозитних ресурсів банку;
- розробити методичний підхід до короткострокового прогнозування обсягу залишків депозитних ресурсів фізичних осіб в сучасних умовах депозитного ринку України;
- розробити економетричну модель прогнозування залишків депозитних ресурсів та здійснити його апробацію на основі даних ПАТ «УКРСОЦБАНК».

Фактори впливу на ліквідність банківської системи України

Зовнішні фактори

1. Зниження довіри населення до банків.
2. Зниження ділової активності підприємств.
3. Нестабільність економічного та політичного середовища.
4. Збільшення дефіциту торгового балансу.
5. Військові дії на Сході України, окупація АР Крим.
6. Проблемність доступу до європейських ринків для підтримки ліквідності.
7. Значний рівень інфляції та падіння реальних доходів населення

1. Зниження коридору волатильності національної валюти.
2. Регулярне проведення НБУ операцій мобілізації-розміщення коштів для регулювання ліквідності банківської системи.
3. Проведення регулятором валютних аукціонів та тендерів.
4. Надання індивідуальних «кредитних канікул».
5. Очищення банківської системи від «кишенькових» банків.

Фактори-дестимулятори

Ліквідність

Фактори-стимулятори

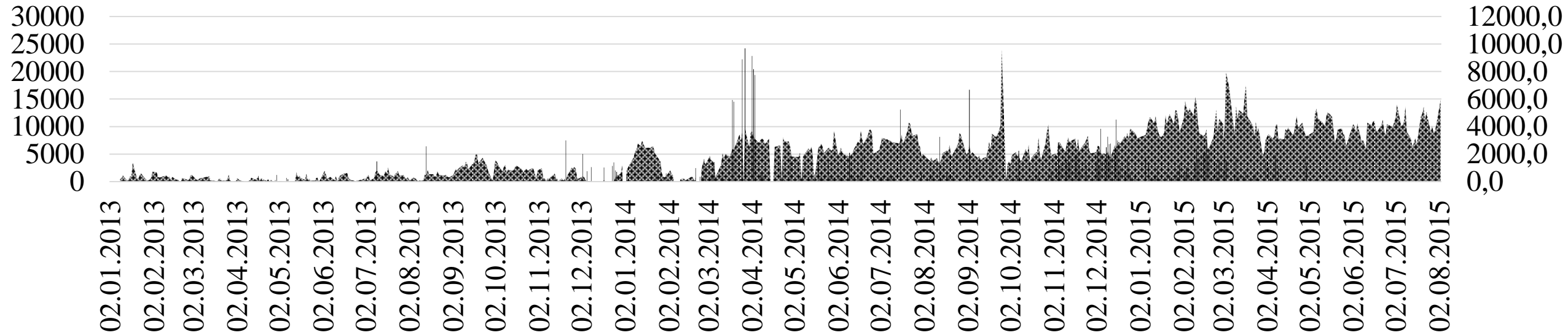
1. Значна кількість зобов'язань банків сформована в іноземній валюті (валютний ризик).
2. Схильність до процентного ризику.
3. Дисбаланс між строками залучення та розміщення коштів.
4. Схильність до кредитного ризику.
5. Недостатній рівень капіталізації банків.

1. Покращення іміджу банків, які пройшли стрес-тестування НБУ та залишилися на ринку.
2. Зважений підхід до розробки кредитних стратегій.
3. Підвищення якості аналізу позичальників.
4. Високий рівень кваліфікації робітників.
5. Диверсифікація діяльності банків.

Внутрішні фактори

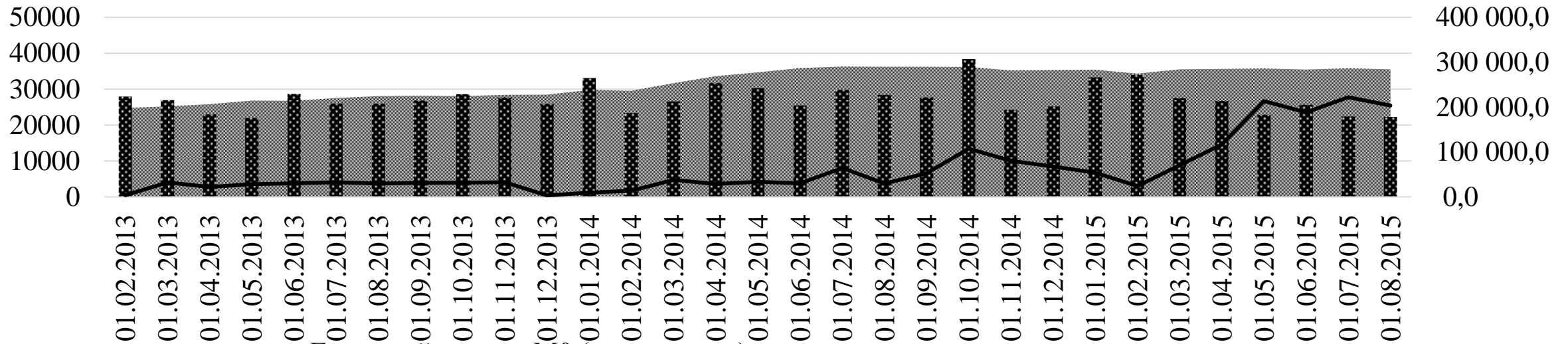
Аналіз основних показників, які регулюють стан ліквідності банків в Україні,

млн. грн.

■ Загальний обсяг залучених коштів (права шкала)

■ Загальний обсяг наданих коштів (ліва шкала)

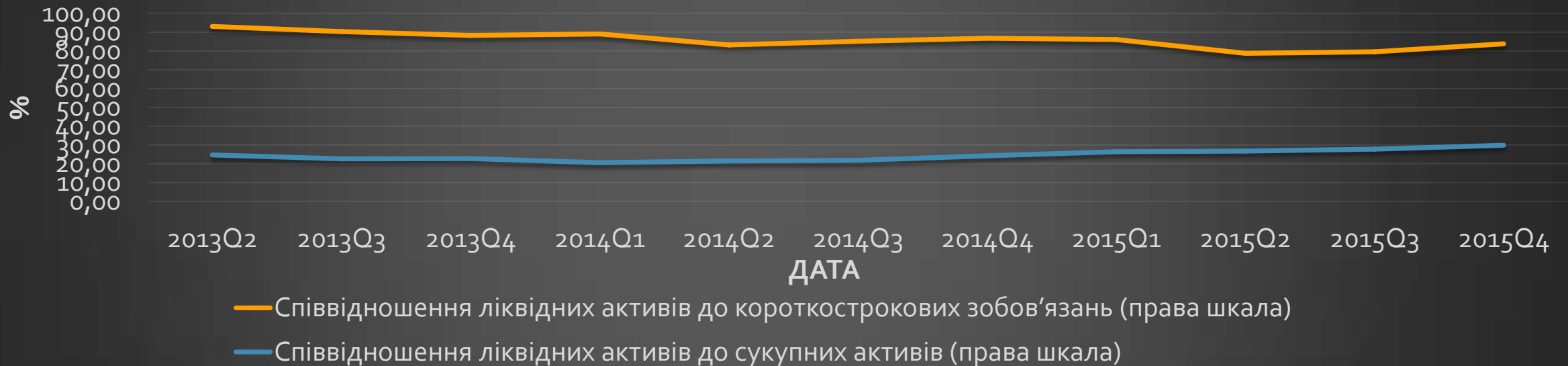
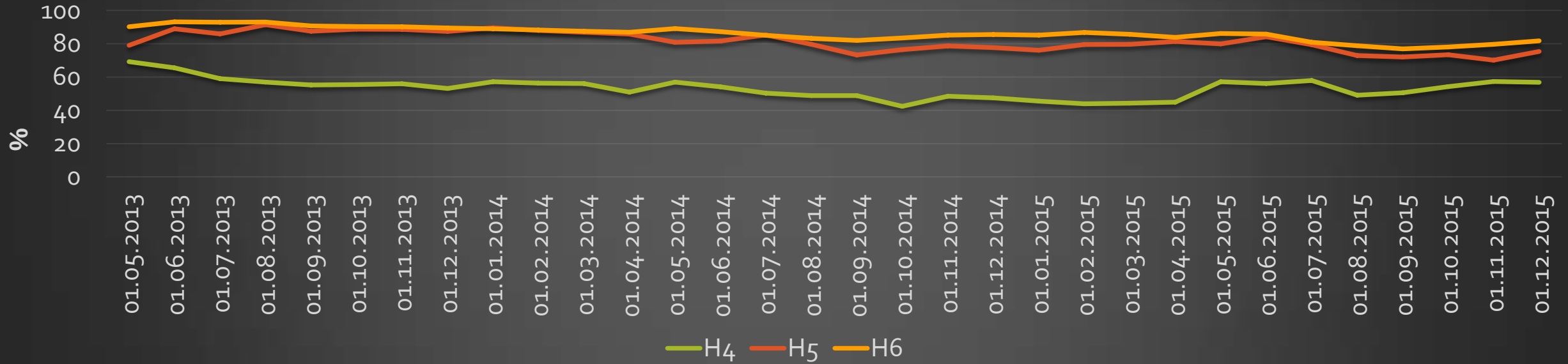

■ Грошовий агрегат М0 (права шкала)

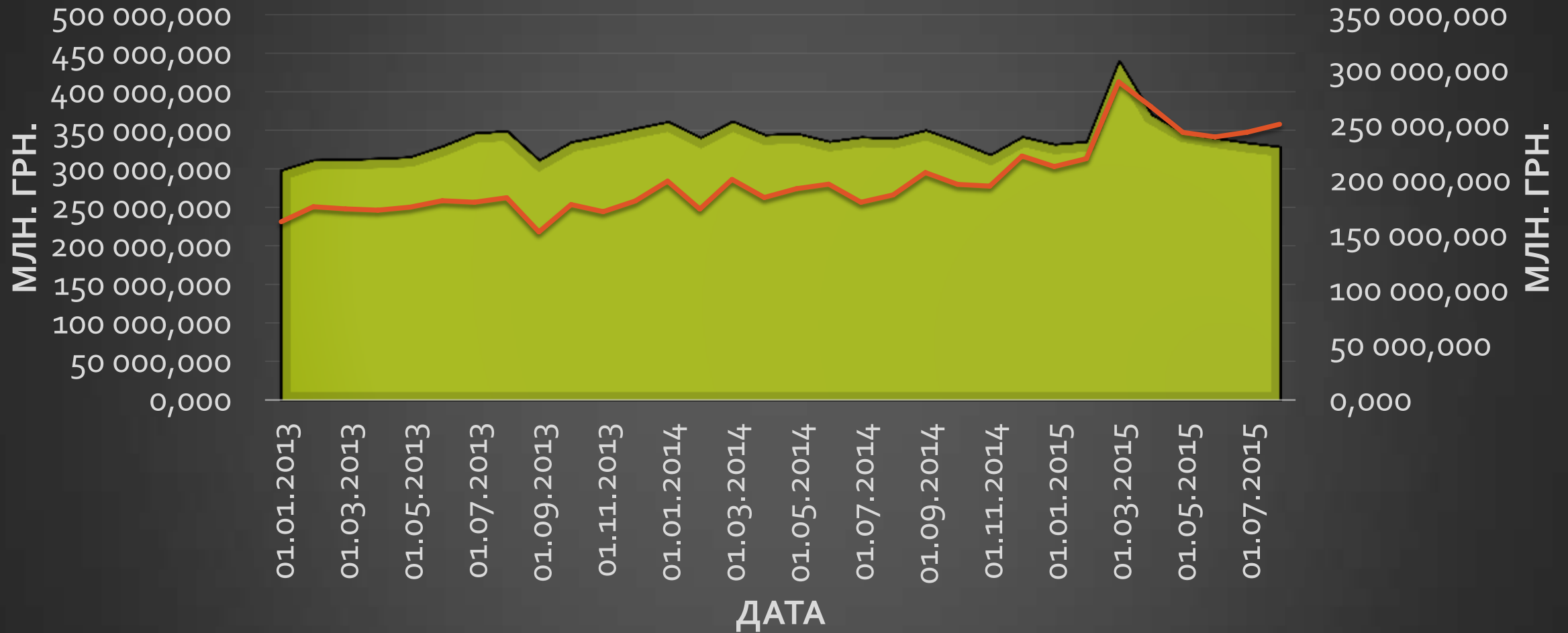
■ Залишок коштів на кореспондентських та транзитних рахунках банків (ліва шкала)

— ЄКР (ліва шкала)

Динаміка показників ліквідності банківської системи України

Залишки депозитів фізичних та юридичних осіб за період з 01.01.2013 по 01.08.15

■ Залишки депозитів фізичних осіб (ліва шкала) — Залишки депозитів юридичних осіб (права шкала)

Технологія врахування прогнозу залишків депозитних ресурсів фізичних осіб у системі оцінювання ліквідності банку

Схематичне зображення послідовності аналізу моделі класу ARIMA

Побудова
моделі класу
ARIMA

Ідентифікація

- візуальний аналіз
- дослідження кореляції значень часового ряду
- дослідження залежності часового ряду від регресорів
- тест Діккі- Фуллера

Оцінка

- визначення інформаційного критерію Акаїке
- визначення критерію Шварца

Прогноз

$$X_m^2 = n * (n + 2) * \sum_{k=1}^m \frac{r_k^2}{(n - k)}$$

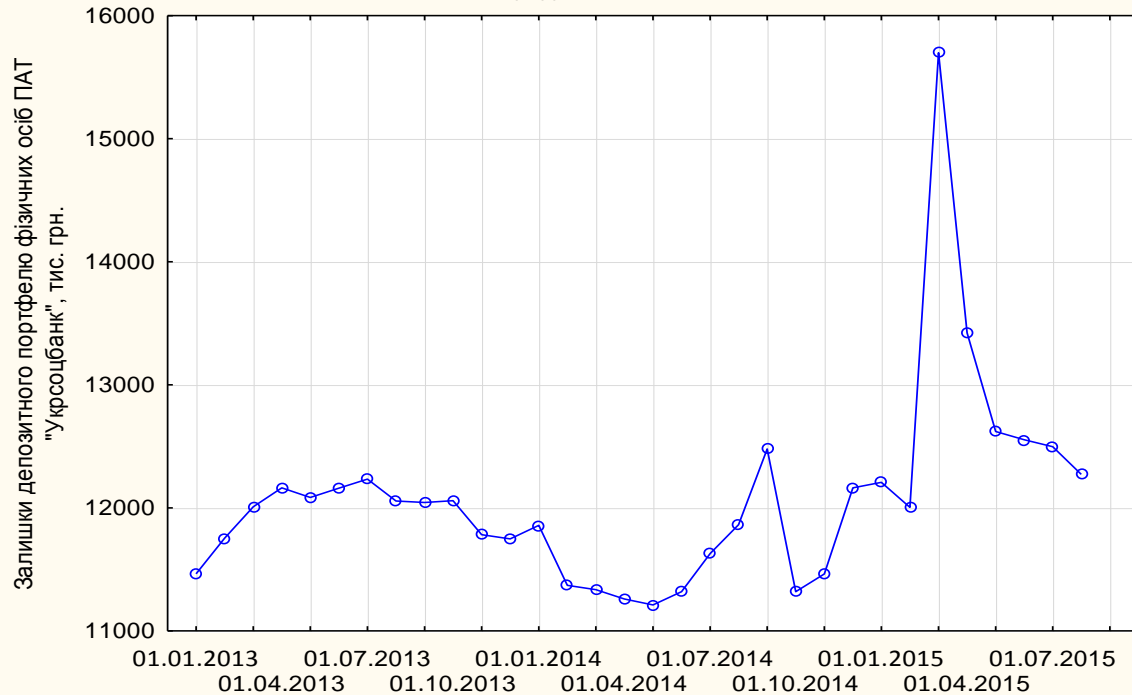
a_t – серія залишків моделі.

$$r_k = \frac{\sum_{t=1}^{n-k} a_t (a_t + k)}{\sum_{t=1}^n a_t^2}$$

АПРОБАЦІЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАЛИШКІВ ДЕПОЗИТНОГО ПОРТФЕЛЮ ФІЗИЧНИХ ОСІБ У ПАТ «УКРСОЦБАНК»

Линейный график для Залишки депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ "Укрсоцбанк", тис. грн.

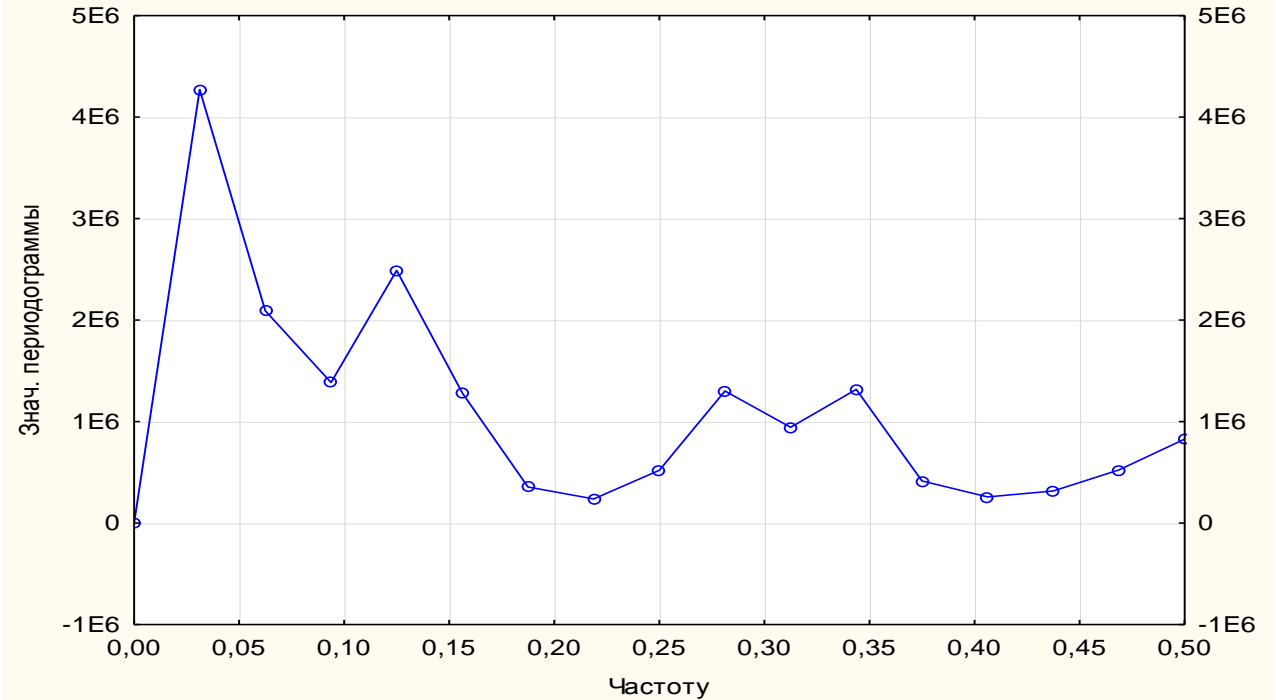
Таблица данных 2 5v*32с

Лінійний графік залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн.

Спектр. анализ: Залишки депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ "Укрсоцбанк", тис. грн.

Число набл.: 32

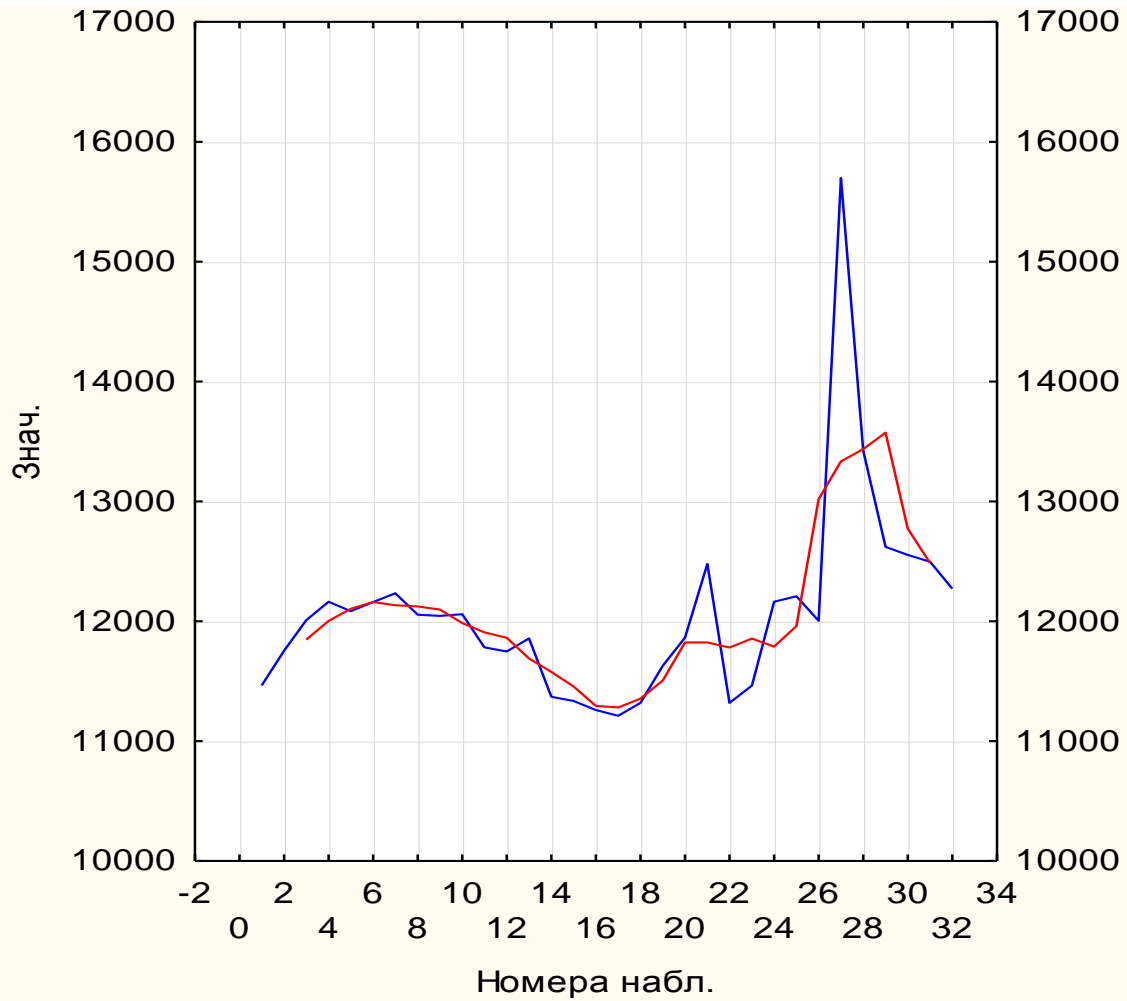
Графік спектральної щільності залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн.

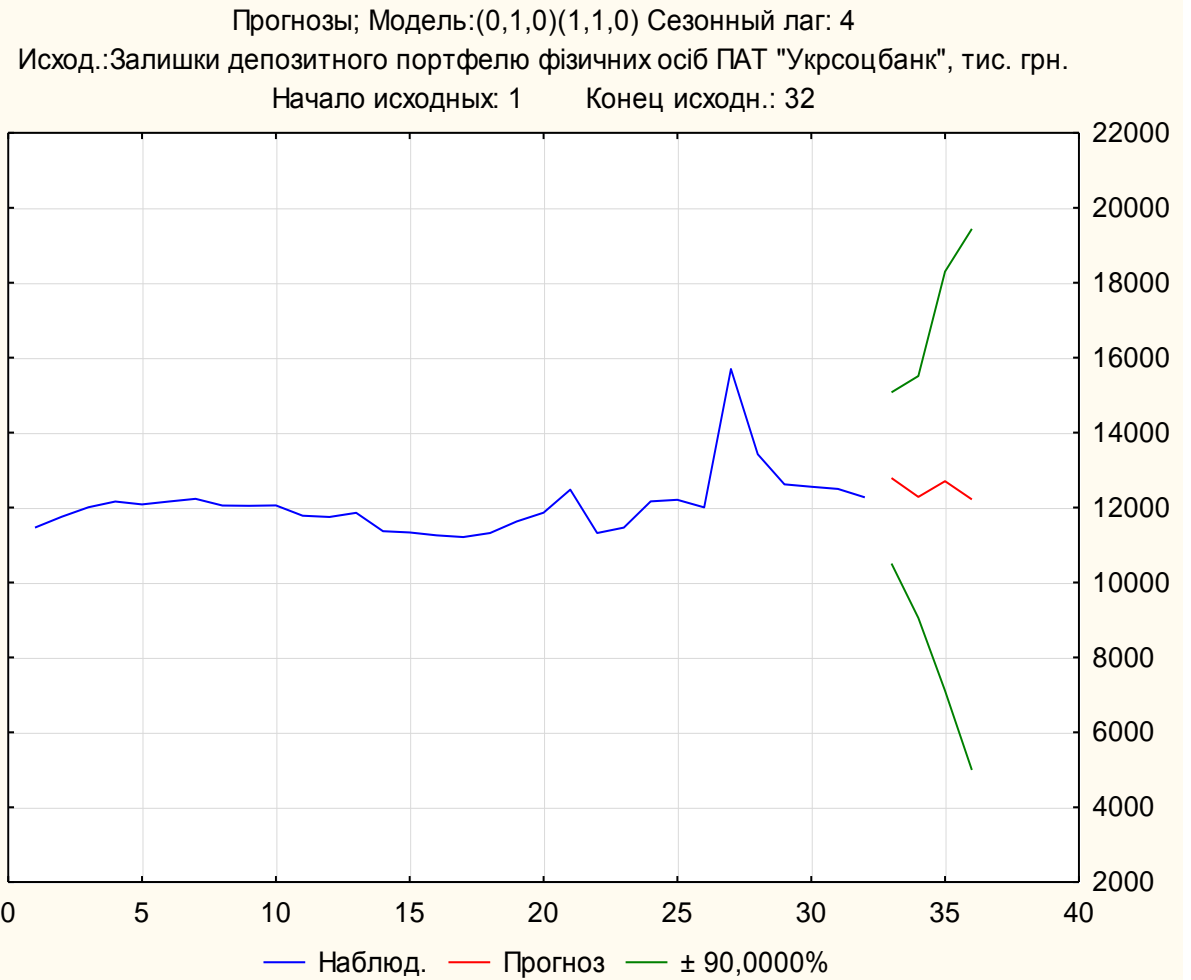
Автокореляція очищеної змінної залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн.

Приватна автокореляція очищеної змінної залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн

– Вихідний та згладжений ряд змінних залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн

Короткостроковий прогноз залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», за період з 01.01.2013 по 01.08.2015, тис. грн

Прогноз залишків депозитного портфелю фізичних осіб ПАТ «Укрсоцбанк», на період з 01.09.2015 по 01.12.2015, млн. грн.

Дата	Прогноз, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Відхилення, млн. грн.	Помилка, %
01.09.2015	12789,41	12438,92	-350,49	2,82
01.10.2015	12282,30	11980,16	302,14	2,46
01.11.2015	12704,51	12521,15	183,36	1,44
01.12.2015	12217,62	12485,07	-267,45	2,19

Залежно від цілей дослідження можлива деталізація тимчасових рядів залучених коштів за різними кластерами (строками, валютами, залученими коштами в розрізі окремих сегментів клієнтури тощо) та аналіз і побудова прогнозу кожного кластера.

ВИСНОВКИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

